

แบบปรับปรุงใหม่ครั้งที่ 4 / 14 เม.ย. ๖๔

ผู้จัดทำที่ ๑๗๙๓๕๗

ผลงานประกอบการพิจารณาประเมินบุคคล
เพื่อขอรับเงินประจำตำแหน่ง

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ(ด้านการพยาบาล)

กรรมการตรวจแล้ว
ผ่าน

เรื่องที่เสนอให้ประเมิน แก้ไขเพิ่มเติม

1. ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยโรคไส้เลื่อนขาหนีบโดยการผ่าตัดผ่านกล้องแบบวิธี

Totally extraperitoneal repair (TEP)

2. ข้อเสนอ แนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
เรื่อง นวัตกรรม ๐' clock OK. sterile

กรรมการ...
(น.ส.วนิดา โตตะกุล)

เสนอโดย

นางปิยนันท์ นาสะอ้าน

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ด้านการพยาบาล)

(ตำแหน่งเลขที่ รพก. 821)

ฝ่ายการพยาบาล กลุ่มภารกิจด้านการพยาบาล

โรงพยาบาลกลาง

สำนักการแพทย์

ผลงานประกอบการพิจารณาประเมินบุคคล
เพื่อขอรับเงินประจำตำแหน่ง

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ(ด้านการพยาบาล)

เรื่องที่เสนอให้ประเมิน

1. ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยโรคไส้เลื่อนขานนีบ โดยการผ่าตัดผ่านกล้องแบบวิธี
Totally extraperitoneal repair (TEP)

2. ข้อเสนอ แนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
เรื่อง นวัตกรรม 0'clock OK. sterile

เสนอโดย

นางปิยนันท์ นาสะอ้าน

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ด้านการพยาบาล)

(ตำแหน่งเลขที่ รพก. 821)

ฝ่ายการพยาบาล กลุ่มภารกิจด้านการพยาบาล

โรงพยาบาลกลาง

สำนักการแพทย์

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

1. ชื่อผลงาน การพยาบาลผู้ป่วยโรคไส้เดือนขาหนีบ โดยการผ่าตัดผ่านกล้องแบบวิธี Totally extraperitoneal repair (TEP)

2. ระยะเวลาที่ดำเนินการ 3 วัน (ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน 2562 ถึงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2562)

3. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

ไส้เดือนขาหนีบ (Inguinal Hernia) หมายถึง ลำไส้เดือนผ่านออกมานاحทางซ่องขาหนีบเป็นไส้เดือนที่膨กทึ้งในเพศชายและเพศหญิง พบมากในเพศชายประกอบด้วย Indirect Inguinal Hernia (IIH) และ Direct Inguinal Hernia (DIH) (ปราณี ทูไฟเราะ, 2558)

อุบัติการณ์

อุบัติการณ์การเกิดไส้เดือนขาหนีบ ตลอดชีวิตมีโอกาสเกิดร้อยละ 27-43 ของเพศชาย และร้อยละ 3-6 ในเพศหญิง ในผู้ป่วยที่พบอาการ ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัดร้อยละ 70 ภายใน 5 ปี (ไพรสุภา บัวลอยและพัชราพรรณ บุญสกันต์, 2561)

จากสถิติโรงพยาบาลรามคำแหง มีผู้ป่วยโรคไส้เดือนขาหนีบมารับการรักษาที่คลินิกศัลยกรรมทั่วไป ในปี พ.ศ. 2561-2563 จำนวนทั้งสิ้น 515 ราย แบ่งเป็น โรคไส้เดือนขาหนีบที่ไม่มีภาวะแทรกซ้อน 509 ราย โรคไส้เดือนขาหนีบที่มีภาวะอุดตัน หรือติดคาว (incarcerated hernia) 4 ราย โรคไส้เดือนขาหนีบที่ภาวะขาดเลือด (strangulated hernia) 2 ราย และ ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัดทั้งสิ้น 346 ราย (เวชสถิติ โรงพยาบาลรามคำแหง, 2563)

กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา

inguinal canal อยู่ระหว่าง internal และ external ring ประกอบด้วย (ชาญวิทย์ ตันต์พิพัฒน์, 2558)

1. ผนังด้านหน้าส่วนใหญ่เป็น external oblique aponeurosis แต่ส่วนด้านข้างเป็น internal oblique muscle ซึ่งปิดบัง internal ring อยู่

2. ด้านล่างเป็น inguinal และ lacunar ligament

3. ด้านบนเป็น internal oblique muscle และ conjoint tendon ที่โถงไปเหนือ spermatic cord สำหรับ transversus abdominis aponeurosis นั้นซ่อนอยู่ใต้ และเหนือต่อ internal oblique muscle

4. ผนังด้านหลัง (inguinal floor) ส่วนใหญ่เป็น transversalis fascia แต่ผนังด้าน medial เป็น conjoint tendon ซึ่งโถงจากด้านบนไปอยู่ส่วนหลังของ spermatic cord

ไส้เดือนชนิด III ให้หล่อผ่านเข้าไปใน inguinal canal ถ้ามีขนาดใหญ่ ถุงไส้เดือนจะหล่อผ่าน external ring จะฝังอยู่ใน spermatic cord ลงไปในถุงอัณฑะ ในเพศหญิง ไส้เดือน III หล่อออกตาม round ligament ผ่าน inguinal canal ลงมาสูดที่ vulva

ไส้เดือนชนิด DIH ใกล้อกมาจาก Hesselbach's triangle โดยตรง ซึ่งอยู่นอก spermatic cord บางคนอาจเป็นไส้เดือนทั้งชนิด IIIH และ DIH (double, saddle-shaped หรือ pantaloons hernia)

พยาธิสรีรภาพ

ไส้เดือนเกิดจากความอ่อนแอของกล้ามเนื้อผนังหน้าท้อง และfascia ร่วมกับการมีความดันในช่องท้องสูง จะส่งผลให้ลำไส้และอวัยวะภายในช่องท้อง ดันเขื่อนบุช่องท้องให้ใกล้เดือนผ่านรูแอบลงไปใน inguinal canal ทำให้เห็นเป็นก้อนโผล่ออกมารู่บริเวณขาหนีบ หรืออัณฑะ อวัยวะในถุงไส้เดือนเคลื่อนผ่านรูแอบเกิดการไอลเวียนเลือด ไม่สะคอก หากไส้เดือนดันกลับเข้าช่องท้องได้ (reducible hernia) ผู้ป่วยจะ ไม่มีอาการรุนแรง แต่ถ้าไม่สามารถดันกลับเข้าไปในช่องท้องได้ (irreducible and incarcerated hernia) จะทำให้เกิดการอุดตันของลำไส้ และขาดเลือดไปเลี้ยง (strangulated hernia) ลำไส้จะเน่าตายในที่สุด (โซติรส อังกฤษราชนนท์ และวิทูร ชินสว่างวัฒนกุล, 2557)

อาการและการแสดง

อาการที่ชัดเจนของไส้เดือนขาหนีบ คือ จะมีก้อนโตขึ้นเรื่อยๆ บริเวณขาหนีบ ลูกอัณฑะ หรือในบริเวณแคมเด็กในเพศหญิง ปัสสาวะบ่อย แน่นท้อง ถ้าไส้เดือนไม่สามารถดันกลับเข้าไปในช่องท้องได้ ถุงไส้เดือนจะบวม ปวด กดเจ็บ บริเวณก้อน และมีอาการของลำไส้อุดตัน เช่น ปวดท้อง ท้องอืด ไม่ถ่ายอุจจาระ ไม่ผายลม คลื่นไส้ อาเจียน และถ้ามีการบีบรัดตัว ขาดเลือดไปเลี้ยงจะมีอาการเจ็บปวดที่ไส้เดือนมาก ซึ่งต้องได้รับการผ่าตัดเร่งด่วนเพื่อป้องกันภาวะลำไส้ตายจากการขาดเลือด (คณะกรรมการสถาบันบรรณราชนก, 2556)

การวินิจฉัย

โรคไส้เดือนสามารถวินิจฉัยจากข้อมูลต่างๆ ดังนี้ (ชาญวิทย์ ตนต์พิพัฒน์, 2558)

1. ซักประวัติ ผู้ป่วยให้ประวัติพงก้อนนูนออกมาริเวณ ขาหนีบ หรืออัณฑะ
2. การตรวจร่างกาย ให้ผู้ป่วยยืนแล้วเบ่งหรือไอ จะตรวจพบก้อนที่ขาหนีบ คลำขอบบนของก้อนไม่ได้ การตรวจด้วยวิธี invagination test จะสามารถช่วยวินิจฉัยแยก IIIH และ DIH
3. การตรวจพิเศษด้วยวิธีอื่นๆ ด้วยวิธีอัลตราซาวด์ และการเอกซเรย์คอมพิวเตอร์

การรักษา

การรักษาโรคไส้เดือน แบ่งออกเป็น 2 วิธี ดังนี้ (คณะกรรมการสถาบันบรรณราชนก, 2556)

1. การรักษาแบบประคับประคอง ในรายที่มีอาการไม่รุนแรง หรือระหว่างรอผ่าตัด การให้ยาประคับประคองอาการ เช่น ยาคลายกล้ามเนื้อ และการดันให้ไส้เดือนกลับเข้าที่โดยแพทย์ ไส้เดือนถ้าทึ่งไว้นานจะทำให้การรักษาลำบาก เกิดไส้เดือนติดค้างต้องได้รับการผ่าตัดเร็วที่สุด เนื่องจากทำให้เกิดลำไส้ขาดเลือด เกิดการติดเชื้อในกระแสเลือด และอัตราตายเพิ่มขึ้น (โซติรส อังกฤษราชนนท์ และวิทูร ชินสว่างวัฒนกุล, 2557)

2. การผ่าตัด

2.1 การผ่าตัดแบบเปิดหน้าท้อง (open surgery) โดยแพทย์จะทำการผ่าตัดบริเวณที่มีก้อนนูนเพื่อค้นส่วนที่เคลื่อนออกมายื่นกลับเข้าไปป้องค์ตามเดิม แล้วเย็บซ่อนจุดที่อ่อนแอ พร้อมใส่แผ่นตาข่ายสังเคราะห์ (surgical mesh) เพื่อเสริมความแข็งแรงแล้วจึงเย็บปิดแผล

2.2 การผ่าตัดผ่านกล้อง Laparoscopic เป็นการผ่าตัดแบบแผลเล็ก (Minimally Invasive Surgery : MIS) เป็นการผ่าตัดเพื่อทำการซ่อมหน้าท้องด้วยกล้องส่อง โดยการเจาะรูขนาดเล็กๆ บริเวณผนังหน้าท้องเพื่อเข้าไปซ่อม ใส่สีสัน และใส่แผ่นตาข่ายสังเคราะห์ แผลมีขนาดเล็ก 3 แผล วิธีนี้ให้ลดศอกผู้ป่วยหลายประการ เช่น แผลมีขนาดเล็ก เนื้อแผลน้อยลง ใช้เวลาพักฟื้นในโรงพยาบาลน้อยลง และฟื้นตัวเร็วขึ้น การผ่าตัดแบบ MIS ที่มีในปัจจุบัน คือ Intraperitoneal onlay mesh (IPOM), Transabdominal preperitoneal repair (TAPP), Totally extraperitoneal repair (TEP) (ชาญวิทย์ ตันตพิพัฒน์, 2558)

การพยาบาล

การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด Laparoscopic TEP มีวัตถุประสงค์เพื่อผู้ป่วยสามารถกลับไปใช้ชีวิตประจำวันตามปกติได้โดยเร็วที่สุด โดยแบ่งการพยาบาลออกเป็น 3 ระยะดังนี้ (นพมน วุฒานนท์, 2554)

การพยาบาลผู้ป่วยระยะก่อนผ่าตัด เป็นการเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงการเตรียมพร้อมด้านเอกสาร การเรียนรู้ข้อมูลผ่าตัด โดยการยืนยันผู้ป่วยก่อนผ่าตัดตามชื่อ ศักดิ์ผู้ป่วยให้ตรงกับตารางผ่าตัดสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วย และญาติ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเยี่ยม การตรวจร่างกาย ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ สอบถามประวัติ โรคประจำตัว ประวัติการแพ้ยาแพ้อาหาร ชนิดยาการคงน้ำ และอาหารอย่างน้อย 6-8 ชั่วโมงก่อนทำผ่าตัด แนะนำให้ถอดฟันปลอม เครื่องประดับ และอุปกรณ์ ติดร่างกายที่เป็นโลหะก่อนเข้ารับการผ่าตัดเพื่อป้องกันอันตรายจากการใช้เครื่องจักรด้วยไฟฟ้า ให้ความรู้เกี่ยวกับการผ่าตัด Laparoscopic TEP ให้ผู้ป่วยเข้าใจขั้นตอนการผ่าตัด รวมไปถึงการเตรียมห้องผ่าตัด เครื่องมือการผ่าตัดต่างๆ ให้พร้อมใช้

การพยาบาลผู้ป่วยระยะผ่าตัด เพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัยจากภาวะแทรกซ้อนจากการผ่าตัด ได้แก่ ได้รับการผ่าตัดโดยคนถูกข้างถูกตำแหน่ง โดยตรวจสอบการระบุตำแหน่งผู้ป่วย การทำผ่าตัดและอวัยวะข้างที่ทำผ่าตัด โดยกระทำร่วมกันระหว่างแพทย์ พยาบาลห้องผ่าตัด ทีมวิสัญญี ศูนย์ให้ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัยจากการเคลื่อนย้าย และจัดท่าผ่าตัด การใส่สายสวนปัสสาวะ ให้การพยาบาลเพื่อป้องกันการเกิดอันตรายจาก การใช้เครื่องจักรด้วยไฟฟ้า ทีมผ่าตัดล้างมือเพื่อทำความสะอาด สวยงามสีอ่อน และถุงมือปราศจากเชื้อ ให้การรักษาพยาบาล โดยยึดหลักปลอดเชื้อ aseptic technique ตรวจนับเครื่องมือผ่าตัด ผ้าซับโลหิต ผ้ากันเชื้อให้ครบถ้วน เมื่อผ่าตัดเสร็จสิ้น ต่อผู้ป่วยให้ได้รับการดูแลจากวิสัญญีพยาบาล จนพ้นภาวะวิกฤต และปลอดภัย

การพยาบาลผู้ป่วยหลังผ่าตัด มีวัตถุประสงค์ เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด ช่วยให้ผู้ป่วยกลับสู่สุขภาวะ โดยเริ่มจากการพยาบาลในห้องพักฟื้น ศูนย์การหายใจพาร์ ความดันโลหิต

ระดับความรู้สึกตัวการเคลื่อนไหวร่างกายระดับอကซิเจนในเลือด กลับคืนสู่เกณฑ์มาตรฐาน การพยาบาลผู้ป่วย หลังผ่าตัดในระยะเวลา 24 ชั่วโมงแรกมีออยู่หอยผู้ป่วย โดยวัดสัญญาณชีพ ประเมินแพลต์ตัด ประเมินระดับ ความเจ็บปวดโดยใช้ Numerical scale (NRS) ประเมินการเข้าข้อสำคัญ อาการคลื่นไส้ อาเจียน เวียนศีรษะ การพยาบาล ในระยะหลัง 24 ชั่วโมงจนถึงกำหนดน้ำ กระตุนการลูกนั่งข้างเดียว การช่วยเหลือตนเอง กระตุน การออกกำลังปอด การวางแผนการให้ข้อมูลเพื่อปฏิบัติตัว เมื่อกลับไปอยู่บ้าน ตามหลัก D-METHOD

4. สรุปสาระสำคัญของเรื่องและขั้นตอนการดำเนินการ

4.1 สรุปสาระสำคัญของเรื่อง

ใส่เลื่อนขาหนีบ เป็นภาวะที่ลำไส้เล็ก หรือไขมัน และเยื่อบุช่องท้อง ไหลเลื่อนออกจากส่วนริเวณ ด้านข้างหัวหน่าว หรืออุจุนอัณฑะ พับบอยในเพศชาย หากไม่ได้รับการรักษาอาจเกิด ใส่เลื่อนคิดค่า ซึ่งจะก่อให้เกิดภาวะลำไส้อุดตัน ขาดเลือด ไปเลี้ยง จนเกิดภาวะลำไส้น่ามื้อ โอกาสเกิดการหลุดหรือแตก เกิดการติดเชื้อ ในการแผลเดือดยันตรายถึงชีวิต ได้ ปัจจุบันการรักษาโดยการผ่าตัดเป็นวิธีที่ให้ผลดี การผ่าตัด Laparoscopic TEP เป็นการผ่าตัด MIS ที่กำลังได้รับความนิยม เมื่อจากแพลต์ตัดมีขนาดเล็กมาก แล้วแพลงน้อยลง ฟื้นตัวเร็ว การผ่าตัด Laparoscopic TEP เป็นการผ่าตัดที่มีความยุ่งยากซับซ้อนในการเตรียม เครื่องมือ การผ่าตัดจำเป็นต้องใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์พิเศษ อีกทั้งต้องเตรียมเครื่องมือให้ปราศจากเชื้อ โดยการแช่ในน้ำยาฆ่าเชื้อที่มีประสิทธิภาพสูงก่อนนำไปใช้งาน การเตรียมเครื่องมือให้พร้อมก่อน ผ่าตัดเป็นหน้าที่ของพยาบาลห้องผ่าตัด ดังนั้นพยาบาลห้องผ่าตัดจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องการทำให้ เครื่องมือผ่าตัดปราศจากเชื้อ และการดูแลรักษาเครื่องมือผ่าตัดผ่านกล้อง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ใน การทำงาน ส่งผลทำให้ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัยในการผ่าตัด

สำหรับห้องผ่าตัด โรงพยาบาลกลาง มีผู้เข้ารับบริการผ่าตัด Laparoscopic TEP ในปี พ.ศ. 2561 จำนวน 52 ราย ปี พ.ศ. 2562 จำนวน 83 ราย และปี พ.ศ. 2563 จำนวน 59 ราย (เวชสถิติโรงพยาบาลกลาง, 2563) ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาการพยาบาลผู้ป่วยโรคใส่เลื่อนขาหนีบ โดยการผ่าตัดผ่านกล้อง แบบวิชี TEP เพื่อเป็นแนวทางในการให้การพยาบาลก่อนผ่าตัด ขณะผ่าตัด และหลังผ่าตัด ซึ่งเป็น การพัฒนาคุณภาพการให้การพยาบาลผู้ป่วย

4.2 ขั้นตอนการดำเนินการ

4.2.1 เกือกศึกษาการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดโรคใส่เลื่อนขาหนีบ โดยการผ่าตัดผ่านกล้อง แบบวิชี TEP ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจ และได้รับความนิยม

ศึกษาและรวมรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคใส่เลื่อนขาหนีบ ได้แก่ คำจำกัดความสาเหตุ อาการและ อาการแสดง การวินิจฉัย รวมทั้งการพยาบาลผู้ป่วยที่มารับการผ่าตัด Laparoscopic TEP ในเอกสารวิชาการ

4.2.3 รวบรวมข้อมูลของผู้ป่วยที่ศึกษาจากทะเบียนประวัติ จากการซักประวัติผู้ป่วย และญาติและจากทีมพยาบาลที่คุ้มครองผู้ป่วย

4.2.4 นำข้อมูลที่ได้มาร่วมแผน และปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโดยใช้กระบวนการพยาบาลผู้ป่วยพื้นจากการคุ้ยแตะ

4.2.5 เรียนรู้เรื่องเนื้อหากรณีศึกษาการพยาบาลผู้ป่วยโรคไส้เลื่อนขาหนีบ โดยการผ่าตัดผ่านกล้องแบบวิชี TEP สรุปปัญหาที่พบ และปฏิบัติการพยาบาล

4.2.6 จัดทำแบบสรุปผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพยาบาลผู้ป่วยโรคไส้เลื่อนขาหนีบ โดยการผ่าตัดผ่านกล้องแบบวิชี TEP นำเสนอตามลำดับ

5. ผู้ร่วมดำเนินการ ไม่มี

6. ล้วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ เป็นผู้ดำเนินการทั้งหมดครอชัล 100

กรณีศึกษาผู้ป่วยชายไทย อายุ 68 ปี อาการสำคัญที่นำมาโรงพยาบาล คือ 2 เดือนก่อนมาโรงพยาบาล คลำได้ก่อนที่ขาหนีบด้านขวา สามารถดันกลับเข้าไปได้ แพทย์วินิจฉัยเป็น Right Indirect Inguinal Hernia: Rt. IH วางแผนผ่าตัด Laparoscopic TEP Rt นัดทำผ่าตัดวันที่ 25 พฤษภาคม 2562 รับรักษาไว้ในโรงพยาบาล วันที่ 24 พฤษภาคม 2562 ณ หอผู้ป่วย 20/9 ศัลยกรรมพิเศษ

เมื่อวันผู้ป่วยครั้งที่ 1 วันที่ 24 พฤษภาคม 2562 เวลา 16.00 นาฬิกา ณ หอผู้ป่วยศัลยกรรมพิเศษชั้น 9

ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี สีหน้าวิตกกว่า แต่งกายด้วยชุดโรงพยาบาล ร่างกายสะอัด ช่วงเหลือตัวองได้ มีกรรยาและลูกชาญมาเพิ่มที่โรงพยาบาล สัญญาณชีพ อุณหภูมิร่างกาย 36.9 องศาเซลเซียส อัตราการเต้นของชีพจร 58 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 20 ครั้งต่อนาที ความดันโลหิต 136/94 มิลลิเมตรปรอท ตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ พบรากะหัวใจห้องบนสั่นพลีว (atrial fibrillation : AF) การตรวจค่าความสมดุลของเกลือแร่ในเลือด (Electrolyte) พบว่า Sodium = 142 mmol/l Potassium = 3.1 mmol/l Chloride = 102 mmol/l Carbon dioxide = 28 mmol/l Anion gap = 15 mmol/l การรักษาที่ผู้ป่วยได้รับ แพทย์มีแผนการรักษาให้ KCL 8 mEq ใน NSS 100 มิลลิลิตร ทางหลอดเลือดดำ อัตราการหยดใน 1 ชั่วโมง แล้วให้ KCL 40 mEq ใน 5% D/NSS 1,000 มิลลิลิตร ทางหลอดเลือดดำ อัตราการหยด 80 มิลลิลิตรต่อชั่วโมง ตรวจช้ำก่อนผ่าตัด พบ Potassium = 3.6 mmol/l วิสัญญีแพทย์ให้ผ่าตัดได้ และให้บริการยาอายุรแพทย์เรื่อง AF พบว่ามีโอกาสเกิดภาวะถี่มีเลือดออกตันได้ต่อเนื่องจากก่อนผ่าตัดผู้ป่วยมีประวัติได้รับยาละลายถี่มีเลือดสมำเสมอ สามารถผ่าตัดได้

เมื่อวันที่ 2 วันที่ 25 พฤษภาคม 2562 เวลา 12.30 นาฬิกา ณ ห้องผ่าตัด

ผู้ป่วยนอนรอผ่าตัดอยู่บนเปลผ่าตัด สีหน้าผ่องคลายพูดคุยได้ปกติ ได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ ชนิด 5% D/NSS/2 ปริมาณ 1,000 มิลลิลิตร อัตราการหยด 80 มิลลิลิตรต่อชั่วโมง สอบถามชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง อวัยวะ ข้างที่ทำผ่าตัด ตรวจสอบใบชื่นยินยอมรับการผ่าตัด มีคือเอกสารให้ผู้ป่วยซักถามข้อสงสัย พยาบาลห้องผ่าตัดเตรียมความพร้อมของห้องผ่าตัดเตรียมเครื่องมือผ่าตัด

เวลา 12.55 นาฬิกา ผู้ป่วยเข้ามาในห้องผ่าตัด วัดสัญญาณชีพ ความดันโลหิต 146/97 มิลลิเมตรproto อัตราการเต้นของชีพจร 80 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 20 ครั้งต่อนาที เคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากรถอนามัย เดียงผ่าตัดอย่างปลอดภัย ที่มีวิสัญญีทำการระงับความรู้สึกแบบทั่วไปชนิดใส่ท่อช่วยหายใจ (general anesthesia with intubation) เริ่มทำผ่าตัดเวลา 13.20 นาฬิกาถึงเวลา 14.10 นาฬิกา การสูญเสียเลือด 5 มิลลิลิตร ก่อนเย็บปิดแผลผ่าตัดผู้ศึกษา และพยาบาลช่วยทั่วไป ตรวจนับเชื้อนับจำนวนผ้าก๊อช ผ้าซับโลหิต และเครื่องมือผ่าตัดพร้อมแข็งศัลยแพทย์ เวลา 14.15 นาฬิกา ที่มีวิสัญญีออกห่อช่วยหายใจ ประเมินอาการพบว่าผู้ป่วยรู้สึกตัวดี หายใจได้ดี เคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปยังห้องพักฟื้น เวลา 14.20 นาฬิกา

เยี่ยมครั้งที่ 3 วันที่ 25 พฤษภาคม 2562 เวลา 14.30 นาฬิกา ณ ห้องพักฟื้น

ผู้ป่วยนอนที่ห้องพักฟื้น ได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ Acestar 1,000 มิลลิลิตร อัตราการหายใจ 120 มิลลิลิตรต่อชั่วโมง ได้รับ O₂ cannula อัตราการไหล 3 ลิตรต่อนาที ผู้ป่วยตื่นดี หายใจเข้าออกได้ลึกสม่ำเสมอ เคลื่อนไหวแขนขาทั้ง 2 ข้าง ได้ลงมีแพลต่อตัวที่หน้าท้อง 3 แพล ไม่มีเลือดซึม สอบถ่านะดับความเจ็บปวด เท่ากับ 6 วัดสัญญาณชีพ ความดันโลหิต 150/107 มิลลิเมตรproto อัตราการเต้นของชีพจร 74 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 20 ครั้งต่อนาที อุณหภูมิร่างกาย 37.2 องศาเซลเซียส ค่าความอื้มตัวของออกซิเจนในกระแสเลือด 100 เมอร์เซ็นต์ ได้รับ O₂ cannula อัตราการไหล 3 ลิตรต่อนาที ให้ยาแก้ปวด morphine 4 มิลลิกรัม ส่างผู้ป่วยกลับไปยังห้องผู้ป่วยศัลยกรรมพิเศษ 20/9 เวลา 14.55 นาฬิกา (รวมเวลาอยู่ห้องพักฟื้น 35 นาที)

เยี่ยมครั้งที่ 4 วันที่ 26 พฤษภาคม 2562 เวลา 08.35 นาฬิกา ณ ห้องผู้ป่วยศัลยกรรมพิเศษชั้น 9

ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง หน้าตาสดชื่น พุคุยก้าวตามปกติ มีกระขานนานอนเพ้อท์โรงพยาบาล จากการสอบถ่านะผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตัวเอง ได้ ประเมินความเจ็บปวดเท่ากับ 3 แพลต่อตัว ไม่มีเลือดซึม ไม่มีอาการปวดบวมแดงร้อน ไม่มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน วัดสัญญาณชีพความดันโลหิต 140/100 มิลลิเมตรproto อัตราการเต้นของชีพจร 68 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 22 ครั้งต่อนาที อุณหภูมิร่างกาย 36.8 องศาเซลเซียส ค่าความอื้มตัวของออกซิเจนในกระแสเลือด 100 เมอร์เซ็นต์ ได้รับยาแก้ปวด Paracetamol (500) 1xprn. ทุก 6 ชั่วโมง ปรับเปลี่ยนให้ผู้ป่วยอยู่ในท่านอนศีรษะสูงเล็กน้อยเพื่อลดอาการปวดแพลต่อตัว ผู้ป่วยซึ่กามเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวหลังผ่าตัดเมื่อกลับไปอยู่บ้าน จึงให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวเพิ่มเติม

ตลอดการนอนอยู่โรงพยาบาลผู้ป่วยไม่มีภาวะแทรกซ้อนของภาวะความดันโลหิตสูง และโรคหัวใจ เต้นผิจังหวะ ผู้ศึกษาแนะนำให้สังเกตอาการของภาวะแทรกซ้อนของโรคความดันโลหิตสูงที่อาจเกิดขึ้นได้ พร้อมทั้งเน้นย้ำการรับประทานยาเพื่อรักษาโรคประจำตัวอย่างต่อเนื่อง และให้มารับแพทย์ตามนัด แพทย์อนุญาตให้กลับบ้าน วันที่ 26 พฤษภาคม 2562 และนัดตรวจติดตามการรักษา ในวันที่ 29 พฤษภาคม 2562 ห้องตรวจศัลยกรรมทั่วไป ระหว่างอยู่ในความดูแลพบปัญหาทางการพยาบาลมีดังนี้

ปัญหาที่ 1 ผู้ป่วยมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการผ่าตัด

เป้าหมาย เพื่อลดความวิตกกังวล

กิจกรรมการพยาบาล สร้างสัมพันธภาพให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อดีของการผ่าตัดแบบผ่านกล้องแผลเล็ก ได้แก่ แผลนีบนาคเล็ก เนื้อแผลน้อยกว่า ร่างกายสามารถฟื้นตัวได้เร็วกว่า อธินายเกี่ยวกับการปฏิบัติตัว ก่อนผ่าตัด ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการผ่าตัดพอกลังเขป โดยแพทย์จะผ่าตัดโดยเจ้าหน้าท้อง 3 рук ใส่ก้าช และสอดคล้อง เครื่องมือเข้าไปช่องแซมนบริเวณที่เกิด ได้เลื่อน วางแผ่นตาข่ายสังเคราะห์ ขึ้นปิดช่องที่ทำให้เกิด ได้เลื่อนโดยหมุดโลหะ เป็นปิดแผลด้วยไหมละลาย สอนวิธีการปฏิบัติตัวหลัง ผ่าตัด เช่น การหายใจลึกๆ การพลิกตะแคงตัว และการลุกจากเตียงหลังผ่าตัด เป็นต้น และให้ผู้ป่วยฝึกปฏิบัติเพื่อเกิดความมั่นใจ

การประเมินผล ปัญหาที่ 2 ผู้ป่วยเสียงต่อการผ่าตัดผิดคน ผิดข้าง ผิดตำแหน่ง

เป้าหมายการพยาบาล ไม่เกิดการผ่าตัดผิดคน ผิดข้าง ผิดตำแหน่ง

กิจกรรมการพยาบาล โทรประสานงานกับพยาบาลประจำหอผู้ป่วย แจ้งข้อ สกุลผู้ป่วยที่จะเข้ารับการผ่าตัด ก่อนรับผู้ป่วยมาผ่าตัด เมื่อถึงห้องผ่าตัด ผู้ศึกษาสอนตามชื่อ นามสกุล ชนิดการผ่าตัด ตำแหน่งที่ทำผ่าตัด ให้ถูกต้อง ตรวจสอบการเขียนข้อมูลการทำผ่าตัดในใบบันทึกการยินยอมผ่าตัด และปฏิบัติตามหลักของ surgical safety checklist อย่างเคร่งครัด ทั้งระยะ sign in, time out, sign out เพื่อลดโอกาสเกิดการผ่าตัดผิดคน ผิดข้าง ผิดตำแหน่ง

การประเมินผล ปัญหาที่ 3 ผู้ป่วยเสียงต่อการติดเชื้อตำแหน่งผ่าตัดเนื่องจากได้รับการผ่าตัดผ่านกล้อง

เป้าหมายการพยาบาล เพื่อป้องกันการติดเชื้อจากการผ่าตัด

กิจกรรมการพยาบาล ดูแลทำความสะอาดห้องผ่าตัดให้สะอาด ควบคุมอุณหภูมิห้องผ่าตัดอยู่ที่ระดับ 23 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธอร้อยละ 57 ถึงมีอุ่นเพื่อทำหัตถการแบบ surgical hand washing ก่อนการสวมถุงมือ และใส่เสื้อคลุมปราศจากเชื้อ ใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ผ่าตัดที่ผ่านการทำให้ปราศจากเชื้อที่เหมาะสม พร้อมทั้งตรวจสอบ sterile field อย่างสม่ำเสมอ การกำจัดขนบริเวณหัวหน่าว ใช้วิธี clipper แทนการโกน ทำความสะอาดผิวนังบริเวณผ่าตัดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ ตรวจสอบผู้ป่วย ได้รับยาต้านจุลชีพ cefazolin 1 gm ทางหลอดเลือดดำ ก่อนผ่าตัดตามแผนการรักษา ดูแลและตรวจสอบการทำแพลงแบบ dry dressing วันละ 1 ครั้ง ประเมินอาการปวด บวม แดง ร้อนที่แพลงผ่าตัด แนะนำเรื่องการดูแลแพลงหลังผ่าตัดหลีกเลี่ยงไม่ให้เปียกน้ำ รับประทานอาหารที่ช่วยส่งเสริมการหายของแพลง ได้แก่ อาหารจำพวกเนื้อสัตว์ ไข่ นม

การประเมินผล ปัญหาที่ 4 ผู้ป่วยเสียงต่อการได้รับบาดเจ็บของเนื้อเยื่อเนื่องจากการใช้เครื่องจักรด้วยไฟฟ้าในการผ่าตัด

เป้าหมายการพยาบาล เพื่อป้องกันการบาดเจ็บจากการใช้เครื่องจักรด้วยไฟฟ้า

กิจกรรมการพยาบาล ประเมินลักษณะของผิวนังทั่วร่างกายก่อนผ่าตัด และหลังผ่าตัด สำหรับร่างกายผู้ป่วยไม่ให้มีเครื่องประดับที่เป็นโลหะ คุณภาพไม่ให้ร่างกายของผู้ป่วยสัมผัสกับแหล่งบริเวณของเตียง หรือเสานของฉากกัน เลือกใช้แผ่นสื่อนำไฟฟ้าขนาดที่ใช้กับผู้ใหญ่ และติดไฟแบบสนิทกับผิวนังบริเวณน่องขาขวา เลือกใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ 7.5% providone iodine scrub และ 10% providone iodine เนื่องจากไม่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ตั้งค่ากำลังไฟฟ้าที่ระดับ 25 วัตต์ เมื่อศัลยแพทย์ต้องการปรับระดับกำลังไฟฟ้า ก่อนปรับพูคหวนช้ำให้ศัลยแพทย์ได้ยินอีกครั้ง ตรวจสอบความพร้อมใช้ของอุปกรณ์ที่ใช้ในการผ่าตัด โดยเฉพาะจำนวนหุ่นไม่ให้มีการชำรุด ใช้ปลอกหุ้มหัวจี้ เพื่อป้องกันการเกิดรอยไหม้ของผิวนังรอบแผลผ่าตัด หลังการใช้งานแต่ละครั้งไม่วางหัวจี้บนตัวผู้ป่วยโดยตรง

การประเมินผล ปัญหาที่ 5 ผู้ป่วยเดี่ยวต่อการเกิดอุบัติเหตุเนื่องจากการเคลื่อนย้าย

เป้าหมายการพยาบาล เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการเคลื่อนย้าย

กิจกรรมการพยาบาล ประเมินระดับความรู้สึกตัวของผู้ป่วย แจ้งผู้ป่วยก่อนการเคลื่อนย้ายทุกครั้ง เพื่อให้ผู้ป่วยผู้ป่วยทราบและให้ความร่วมมือ ก่อนเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ลือกถือเปล็งผ่าตัดให้อยู่กับที่ไม่เลื่อนไปมา เลื่อนเปลอนประชิดเตียงผ่าตัด ปรับระดับความสูงให้เท่ากัน เมื่อผู้ป่วยอยู่บนเตียงผ่าตัดใช้สายรัดตัวบริเวณต้นขาเพื่อป้องกันผู้ป่วยตกเตียงเมื่อผ่าตัดเสร็จคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปห้องพักพื้นจากเตียงผ่าตัดลงเปล โดยต้องใช้มุคการอย่างน้อย 4 คน ใช้แผ่นรองนอนเคลื่อนย้าย ยกไม้กันเตียงขึ้นทั้ง 2 ข้างเมื่อเคลื่อนย้ายเสร็จ ระวังไม่ให้ไม้กันเตียงกระแทกแน และขาขณะยกไม้กันเตียงขึ้น

การประเมินผล ปัญหาที่ 6 ผู้ป่วยมีโอกาสตกหลังผ่าตัด

เป้าหมายการพยาบาล เพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัยจากการตกหลังผ่าตัด

กิจกรรมการพยาบาล สังเกตระดับความรู้สึกตัว ประเมินอาการหน้ามีดใจสั่น เหนื่อยหอบ สังเกตปริมาณเลือดออกซิมที่ผ้าผิดแพลง แนะนำให้ผู้ป่วยทราบถึงอาการของการตกหลังผ่าตัด ได้แก่ หน้ามีด ใจสั่น เหนื่อยหอบ ตัวเย็น หรือสังเกตพบว่าผ้าปิดแพลงมีเลือดซึมออกมาระหว่างน้ำดี ขอบเขตกว้างขึ้น ให้แจ้งพยาบาลทันที

การประเมินผล ปัญหาที่ 7 ผู้ป่วยป่วยแพลงเนื่องจากเนื้อเยื่ออุดตันทำลายจากการผ่าตัด

เป้าหมายการพยาบาล เพื่อให้ผู้ป่วยป่วยแพลงผ่าตัดน้อยลง

กิจกรรมการพยาบาล ประเมินความรุนแรงของการป่วยแพลงโดยใช้ NRS สอนวิธีการบรรเทาความเจ็บปวด ได้แก่ ให้หายใจเข้าทางจมูกแล้วกลืนหายใจ 2-3 วินาที แล้วค่อยๆ ผ่อนคล

หายใจทางปาก จัดทำ Fowler's position ปรับหัวเดียงสูง 60 องศา เพื่อให้กัดลิ้มเนื้อหน้าท้องหย่อนบรรเทาอาการปวดแพคผ่าตัด ทำกิจกรรมเพื่อเบี่ยงเบนความสนใจ

การประเมินผล ปัญหานี้ได้รับการแก้ไขหมดไป วันที่ 26 พฤศจิกายน 2562 เวลา 09.00 นาฬิกา
ปัญหาที่ 8 ผู้ป่วยขาดความรู้เกี่ยวกับการดูแลตัวเองเมื่อกลับไปอยู่บ้าน

เป้าหมายการพยาบาล เพื่อให้ผู้ป่วยคลายความวิตกกังวล

กิจกรรมการพยาบาล สร้างสัมพันธภาพ ประเมินความรู้เรื่องการปฏิบัติตัวหลังผ่าตัดเมื่อกลับบ้าน ให้ความรู้เรื่องการปฏิบัติตัวหลังผ่าตัดเมื่อกลับบ้าน แนะนำห้ามแกะเกาแผล หากแพคผ่าตัดโคนน้ำให้รับทำแพลงใหม่ทันที หลีกเลี่ยงการทำงานหนัก ออกกำลังกายอย่างหนัก หรือยกของหนักในระยะ 2 เดือนแรก สามารถสวมกางเกงในได้ตามปกติ และนำการปฏิบัติตัวเพื่อไม่ให้ใส่เลื่อนกลับมาเมื่อถูก โดยความคุณน้ำหนัก การไม่ยกของหนัก ไม่弄ร้ายอุจาระ แนะนำการมาตรวจตามแพทย์บันด์ และปิดโอกาสให้ผู้ป่วยได้ซักถามข้อสงสัย

การประเมินผล ปัญหานี้ได้รับการแก้ไขหมดไป วันที่ 26 พฤศจิกายน 2562 เวลา 09.00 นาฬิกา

7. ผลสำหรับของงาน

จากการณีศึกษาผู้ป่วยชายไทย เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2562 ด้วยอาการ 2 เดือนก่อนมาโรงพยาบาล คลำได้ก่อนที่ขาหนีบด้านขวา สามารถดันกลับเข้าไปได้ แพทย์วินิจฉัยเป็น RL III ได้รับการผ่าตัดผ่าตัด Laparoscopic TEP RL ในระหว่างการดูแลได้ให้การพยาบาลและติดตามประเมินผลการพยาบาลอย่างเนื่อง พบว่าผู้ป่วยมีปัญหาทางการพยาบาลทั้งหมด 8 ปัญหา ทุกปัญหาได้รับการแก้ไข แพทย์อนุญาตให้กลับบ้าน วันที่ 26 พฤศจิกายน 2562 เวลา 13.00 นาฬิกา ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเป็นเวลา 3 วัน การให้การพยาบาลผู้ป่วยรายนี้ประสบผลสำเร็จ ผู้ป่วยสามารถกลับบ้านไปใช้ชีวิตประจำวันได้ปกติ

8. การนำไปใช้ประโยชน์

เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการพยาบาลผู้ป่วยโรคไส้เลื่อนขาหนีบที่ได้รับการผ่าตัดผ่านกล้องแบบวิช TEP ในระยะก่อนผ่าตัด ขณะผ่าตัด และหลังผ่าตัด

9. ความยุ่งยาก ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการ

9.1 ต้องให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวหลังผ่าตัด และโรคหลอดเลือดสมองหล่ายรอบเนื้องจากผู้ป่วยจำรายละเอียดไม่ได้

9.2 การผ่าตัดผ่านกล้องแบบวิช TEP จำเป็นต้องเตรียมเครื่องมือหดยอย่าง มีการแขวนเครื่องมือจำพวกกล้องส่องมองอวัยวะในช่องท้อง สายกล้องถ่ายภาพ สายนำแสง ในน้ำยาฆ่าเชื้อที่มีประสิทธิภาพสูงเพื่อให้เครื่องมือปราศจากเชื้อก่อนนำมาใช้ในการผ่าตัด ใน 1 วันห้องผ่าตัดโรงพยาบาลกลาง มีการผ่าตัดผ่านกล้องจำนวนมาก พยาบาลแต่ละห้องต้องนำเครื่องมือมา เช่นในอ่างน้ำยาเดี่ยวกันเพื่อ

ใช้งานต่อ พยาบาลต้องดูเวลาเพื่อเอาเครื่องมือที่ เช่น ขึ้นจากน้ำยาไปล้างน้ำ (sterile water) ก่อนนำไปใช้งานเมื่อครบเวลา บางครั้งเกิดปัญหาหลังเลิมเวลา ต้องเริ่มนับเวลาใหม่ทำให้เสียเวลาต้องแซ่ เครื่องมือนานขึ้น ทำให้เกิดความไม่สะดวกในการทำงาน เนื่องจากขาดอุปกรณ์จับเวลาที่มีเดียงเตือน บอกเมื่อครบเวลาในการเชื่อเครื่องมือผ่าตัด

10. ข้อเสนอแนะ

10.1 ควรจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวหลังผ่าตัด และโรคหลอดเลือดสมอง ระบุเบอร์โทรศัพต์ต่อสูกเกินของโรงพยาบาลให้ชัดเจน

10.2 ควรมีการจัดทำมาพิกัดจับเวลาในการเชื่อเครื่องมือผ่าตัด เพื่อเพิ่มความสะดวกในการทำงาน

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ และได้ดำเนินการปรับปรุง แก้ไขเป็นไปตามคำแนะนำของคณะกรรมการ

ลงชื่อ.....ฝึกหัดที่ ๓๖๐๗๘

(นางปิยันันท์ นาสะอ้าน)

ผู้ขอรับการประเมิน
๑๓/๑.๑.๒๕๖๔

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ก.ก.

(นางสาวฝน ภูพิทยา)

(ตำแหน่ง) หัวหน้าพยาบาล ฝ่ายการพยาบาล

กลุ่มกิจด้านการพยาบาล

ลงชื่อ.....ก.ก.

(นายเพชรพงษ์ กำจารกิจการ)

(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกลาง

.๑.๓/๑.๑.๒๕๖๔.....

โรงพยาบาลกลาง
๑๓/๑.๑.๒๕๖๔

หมายเหตุ : 1. ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุม และดูแลการปฏิบัติงานของผู้ขอรับการประเมินโดยตรง
ในระหว่าง วันที่ 16 มกราคม 2561–30 กันยายน 2563 คือ นางประพิมพรรัตน์

เกรียงวัฒนศิริ ปัจจุบันเกษียณอาชญากรรม

2. ผู้บังคับบัญชาหนีอื่นไป 1 ระดับในระหว่างวันที่ 29 มิถุนายน 2560–6 กุมภาพันธ์ 2561
คือ นางสาวสุภาพร กลักษณ์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักการแพทย์

เอกสารอ้างอิง

คณานารย์สถาบันพระบรมราชชนก. (2556). การพยาบาลผู้ไข้ใหญ่และผู้สูงอายุ เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 13).

นนทบุรี: โครงการสวัสดิการวิชาการ สถาบันพระบรมราชชนก.

ชาญวิทย์ ตันต์พิพัฒน์. (2558). Hernias. ใน สิทธิพร จิตต์มิตรภาพ และพัฒน์พงศ์ นาวีเจริญ (บรรณาธิการ),

ตำราศัลยศาสตร์ภาค 2 *TEXBOOK OF SURGERY-Volum 2*. (น. 105-122). กรุงเทพฯ: บริษัท
ไฟลินบุ๊คเน็ต จำกัด (มหาชน).

ใชตรส อังกรวรรณท์ และวิทูร ชินสว่างวัฒนกุล. (2557). Emergency Surgery in Inguinal Hernia.

ใน สุขชัย สารಥาพร, ตัน คงเป็นสุข, วรุฒ โลสิริวัฒน์, ชัญญ์ อิงคะกุล และวิษณุ โลสิริวัฒน์
(บรรณาธิการ), ศัลยศาสตร์ทั่วไป *GENERAL SURGERY*.(น. 157-179). กรุงเทพฯ: โนสิตการพิมพ์.

นัทมน วุฒานนท์. (2554). การพยาบาลผู้ป่วยก่อนและหลังผ่าตัด. ใน นัทมน วุฒานนท์ (บรรณาธิการ),
การปฏิบัติการพยาบาลในคลินิกศัลยกรรม. (น.1-28). เชียงใหม่: นันทพันธ์พรินติ้ง.

ปราณี ทีไพบูลย์. (2558). คู่มือ โรค (*Handbook of diseases*) (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เอ็น พี เพรส.

ไพรสุดา บัวลอย และพัชราพร บุญสกันต์. (2561). Perioperative nursing in laparoscopic total
extraperitoneal repair (TEP). ใน ไพรสุดา บัวลอย, จริยา แซ่ใจ, สิริพงษ์ ชีวานากรณ์กุล, ศุภวัฒน์
เลาหวิริยะกุล, และต่อตระกูล ทองกัน (บรรณาธิการ), การพยาบาลผ่าตัดผ่านกล้องทางศัลยศาสตร์
และห้องผ่าตัดทันยุค 4. (น. 221-232). กรุงเทพฯ: บริษัท สมมิตรพัฒนาการพิมพ์ (1992).

เวชสถิติโรงพยาบาลกลาง. (2563). รายงานสถิติประจำปี. กรุงเทพฯ: โรงพยาบาลกลาง.

ข้อเสนอ แนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
ของ นางปิยนันท์ นาสะอ้าน

**เพื่อประกอบการประเมินเพื่อ ขอรับเงินประจำตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ด้านการพยาบาล (ตำแหน่งเลขที่ รพก. 821)
สังกัด ฝ่ายการพยาบาล กลุ่มการกิจด้านการพยาบาล โรงพยาบาลกลาง สำนักการแพทย์
เรื่อง นวัตกรรม 0’clock OK. sterile**

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการผ่าตัด Laparoscopic TEP เป็นการผ่าตัดผ่านกล้องแพลเล็กเพื่อรักษาโรคไส้เดือนขาหนีบที่กำลังได้รับความนิยม ห้องผ่าตัดโรงพยาบาลกลางมีผู้เข้ารับบริการผ่าตัด Laparoscopic TEP ในปี พ.ศ. 2561 จำนวน 52 ราย ปี พ.ศ. 2562 จำนวน 83 ราย และปี พ.ศ. 2563 จำนวน 59 ราย (เวชสถิติโรงพยาบาลกลาง, 2563) มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ในการเตรียมเครื่องมือผ่าตัด Laparoscopic TEP จะต้องมีการแข่กเครื่องมือผ่าตัดในน้ำยาฆ่าเชื้อที่มีประสิทธิภาพสูงนาน 10 นาที ตามคู่มือกำหนด เพื่อให้เครื่องมือปราศจากเชื้อก่อนนำไปใช้ในการผ่าตัด ซึ่งห้องผ่าตัดโรงพยาบาลกลางยังไม่มีอุปกรณ์จับเวลาในการแข่กเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงคิดทำนวัตกรรม 0’clock OK. Sterile ขึ้น เพื่อนำมาเป็นอุปกรณ์จับเวลาในการแข่กเครื่องมือผ่าตัด ซึ่งได้นำมาพิจารณาที่มีเสียงเตือนนาฬิกาชุดเดียวกันในการทำงาน ทำให้เกิดความสะดวกในการเตรียมเครื่องมือผ่าตัดผ่านกล้อง เมื่อเครื่องมือผ่าตัดได้รับการทำลายเชื้อจนปราศจากเชื้อแล้ว จะช่วยป้องกันการติดเชื้อที่แพลต์ผ่าตัด ส่งผลให้ผู้ป่วยไม่ต้องนอนโรงพยาบาลนานขึ้น สามารถกลับบ้านได้ทันท่วงทันตามปกติได้เร็ว

วัตถุประสงค์และหรือเป้าหมาย

วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มความสะดวกในการเตรียมเครื่องมือผ่าตัด
- เพื่อยืดอายุการใช้งานของเครื่องมือผ่าตัดที่ต้องทำให้ปราศจากเชื้อโดยวิธีแข่กในน้ำยาฆ่าเชื้อที่มีประสิทธิภาพสูง (high level disinfectant)
- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานอุปกรณ์จับเวลาการแข่กเครื่องมือผ่าตัดที่ต้องทำให้ปราศจากเชื้อโดยวิธีแข่กในน้ำยาฆ่าเชื้อที่มีประสิทธิภาพสูง (high level disinfectant) ที่มีอยู่

เป้าหมาย

ห้องผ่าตัด โรงพยาบาลกลางมีอุปกรณ์จับเวลาในการแข่กเครื่องมือผ่าตัดในน้ำยาฆ่าเชื้อที่มีประสิทธิภาพ

กรอบการวิเคราะห์ แนวคิด ข้อเสนอ

การจัดทำนวัตกรรม 0’clock OK. Sterile เพื่อเป็นอุปกรณ์ชั้นเวลาในการแข่งเครื่องมือผ่าตัด ในน้ำยาฆ่าเชื้อ โดยจะจัดทำในรูปแบบของผลงานนวัตกรรม และนำความรู้เรื่องการทำลายเชื้อ (disinfection) มาประยุกต์ในการจัดทำ

1. การทำลายเชื้อ (disinfection)

เป็นวิธีการกำจัดเชื้อจุลชีพเก็บทุกชนิด ยกเว้นสปอร์ของแบคทีเรียออกจากอุปกรณ์ทางการแพทย์ การเลือกวิธีการทำลายเชื้อสำหรับสถานพยาบาลยึดหลักดังนี้ ถ้าทำได้ให้เลือกวิธีทางกายภาพเป็นอันดับแรก ได้แก่ การล้าง การต้ม หรือพาสเจอร์ไรซ์ เพราะทำได้ง่าย ประหยัด เสื่อมถูกได้ และมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าใช้วิธีทางกายภาพไม่ได้ ให้เลือกใช้การทำลายเชื้อโดยใช้น้ำยาทำลายเชื้อ (antiseptic) การทำลายเชื้อแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ (กรุงศรีฯ ป้ายแดง, 2558)

1.1 การทำลายเชื้อระดับสูง (high level disinfection: HLD) หมายถึง ความสามารถในการทำลายเชื้อจุลชีพ (microorganisms) ได้ทุกชนิด ทั้งแบคทีเรียที่อยู่ในรูปกำลังเริ่มต้น (vegetative bacteria) ไวรัส (virus) เชื้อราก (fungi) ยกเว้นสปอร์ของแบคทีเรีย (bacterial spores) และพลีโอน (prions) HLD ส่วนใหญ่เหมาะสมสำหรับอุปกรณ์ semicritical items หรือเครื่องมือที่ทนต่อการแข่น้ำยา เช่น respiratory therapy equipment, GI endoscope และ bronchoscope รวมถึงอุปกรณ์ที่จัดอยู่ในกลุ่ม critical items ที่ทนต่อความร้อนไม่ได้ เช่น อุปกรณ์ที่ทำด้วยพลาสติก หรือเคลือบด้วยพลาสติก ที่ดองทำให้ปราศจากเชื้อโดยเชื้อในน้ำยาทำลายเชื้อระดับสูง ซึ่งสามารถทำลายสปอร์ของแบคทีเรียได้ แต่ต้องแข่งอุปกรณ์ในน้ำยาเป็นเวลานาน อุปกรณ์ทุกส่วนสัมผัสน้ำยาทำลายเชื้อในระยะเวลา อุณหภูมิ และระดับความเข้มข้นของน้ำยาที่เหมาะสม ภายหลังผ่านกระบวนการการทำลายเชื้อระดับสูงด้วย วิธีการแข่น้ำยาทำลายเชื้อ พยาบาลห้องผ่าตัดนำเครื่องมือนั้นไปใช้ทันที เพื่อลดความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนเชื้ออีกครั้ง

1.2 การทำลายเชื้อระดับกลาง (intermediate level disinfection) หมายถึงความสามารถในการทำลายเชื้อจุลชีพ ได้เป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ vegetative bacteria, virus แต่ไม่สามารถทำลาย bacterial spores ได้ การทำลายเชื้อระดับกลาง ได้แก่ การแข่น้ำยาทำลายเชื้อระดับกลาง หรือการต้มเดือด ซึ่งเป็นการทำลายเชื้อที่มีประสิทธิภาพที่ดีมาก ทำได้ง่ายและราคาถูก เหมาะสำหรับอุปกรณ์ประเภท semicritical items ได้แก่ อุปกรณ์เครื่องช่วยหายใจ อุปกรณ์ระงับความรู้สึก เครื่องวัดความดันเลือด หรือพื้นผิวของ โต๊ะข้างเคียง และเตียงผู้ป่วยที่มีครบถ้วนเดือด หรือสารคัดหลั่ง

1.3 การทำลายเชื้อระดับต่ำ (low level disinfection) หมายถึง ความสามารถในการทำลายเชื้อจุลชีพต่ำ ทำลายได้เฉพาะ vegetative bacteria ไวรัสที่มีขนาดกลาง และเชื้อรากบางชนิด แต่ไม่สามารถทำลายเชื้อ mycobacteria หรือสปอร์ได้ เหมาะสำหรับอุปกรณ์ประเภท noncritical items

ได้แก่ เครื่องวัดความดันเลือด ผ้าปูที่นอน ผ้าห่ม ขวด suction ระบบอกรถสําสาร หรือพื้นผิวของ ใต้ชั้งเตียง และเตียงผู้ป่วยที่ไม่มีคราบเลือด หรือสารกัดหลัง

วิธีการทำให้ปราศจากเชื้อ

การทำให้ปราศจากเชื้อจะมีประสิทธิภาพต่ำเมื่อทุกพื้นผิวของอุปกรณ์เครื่องมือทาง การแพทย์ที่ต้องการทำให้ปราศจากเชื้อสัมผัสกับสารที่ทำให้ปราศจากเชื้อ (Sterilizing agent) การเลือกวิธีการทำให้ปราศจากเชื้อขึ้นอยู่กับลักษณะและประเภทของอุปกรณ์ที่ต้องการทำให้ ปราศจากเชื้อและระยะเวลาที่ใช้ในการทำลายสปอร์ของเชื้อบนคทที่เรียกวิธีการทำให้ปราศจากเชื้อ แบ่งออกได้เป็น 2 วิธีใหญ่ๆ คือ (การติดตาม ป้ายุงเหลือง, 2558)

1. วิธีทางกายภาพ (Physical Method)

1.1 การใช้ความร้อน (Thermal or Heat sterilization) วิธีการทำให้ปราศจากเชื้อด้วยใช้ ความร้อนเป็นวิธีที่ปฏิบัติได้ง่าย และมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยทั่วไปเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้นระยะเวลาที่ ใช้ในการการทำให้ปราศจากเชื้อจะสั้นลง วิธีการทำให้อุปกรณ์ปราศจากเชื้อด้วยใช้ความร้อนสามารถ ทำได้โดยการเผา การใช้ความร้อนแห้ง (Hot air หรือ dry heat) การต้ม การนึ่งไอน้ำภายในตัวได้ความดัน (Steam under pressure sterilization หรือ autoclave)

2.1 การใช้รังสี (Ionizing radiation) ได้แก่ รังสีแคมมา (gamma rays) และ รังสีอุลตรaviolet (Ultraviolet rays)

2. วิธีทางเคมี (Chemical Method)

2.1 การใช้แก๊ส ได้แก่ Ethylene oxide gas, Formaldehyde gas, Hydrogen Peroxide Plasma

2.2 การแขวนสารเคมี (Chemical sterilant) คือ การแขวนในน้ำยาทำลายเชื้อระดับสูง (high level disinfectant) ซึ่งเป็นน้ำยาฆ่าเชื้อที่มีประสิทธิภาพสูง เป็นสารเคมีที่สามารถทำลายสปอร์ของ แบคทีเรีย และจุลชีพอื่นๆ ทุกชนิด จึงเหมาะสมที่จะใช้เป็นสารเคมีที่ทำให้ปลอดเชื้อ (sterilant) ได้แก่ 2.5% glutaraldehyde, 7.5% hydrogen peroxide, 0.2% peracetic acid และ 0.55% orthophthalaldehyde โดยระยะเวลาที่แขวนน้ำยาให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของบริษัทผู้ผลิต

2. กฎยืนยันวัตกรรม ของเอเวอร์เรต เอ็น โรเจอร์ (Everret M. Roger): ค.ศ. 1995

นวัตกรรม คือ แนวคิด การปฏิบัติ หรือสิ่งของที่สร้างความรับรู้ว่าเป็นสิ่งใหม่สำหรับบุคคล หรือกลุ่มบุคคล (ชาคริต พิชญากร และ สุชาติ ไตรภพสกุล, 2563)

นวัตกรรมทางการพยาบาล คือ กระบวนการ ผลลัพธ์ทางการพยาบาลที่ได้สร้างขึ้นใหม่ รวมทั้งเป็นการพัฒนาปรับปรุง คัดแบ่งนวัตกรรมให้ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพ ได้ ประเภทของนวัตกรรมแบ่งออกเป็น 6 ประเภทดัง ต่อไปนี้ (คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสต์, 2554)

1. นวัตกรรมด้านระบบการศึกษา
2. นวัตกรรมด้านหลักสูตร
3. นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน
4. นวัตกรรมด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี
5. นวัตกรรมด้านการบริหารการศึกษา
6. นวัตกรรมด้านการประเมินผล

ขั้นตอนการคิดนวัตกรรม

1. ศึกษา และประเมินการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย
2. ใช้ประสบการณ์หรือปัญหาที่พบมาช่วยกันคิดแก้ไข
3. รวบรวมข้อมูลต่างๆ เพื่อนำมาแก้ไข
4. การนำอุบัติการณ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานมาพิจารณาประกอบ
5. หาแนวทางในการป้องกันและแก้ไข

ประโยชน์ของนวัตกรรม

1. ทำให้เกิดการพัฒนาขององค์กร
2. เพื่อใช้ในการศึกษาต่อและพัฒนาชีวิৎสานให้ดียิ่งขึ้น
3. ช่วยลดความเสี่ยงต่างๆ ที่ก่อให้เกิดอันตราย
4. ช่วยลดความเสี่ยงต่างๆ เกิดขึ้น มีความสะท้อนสวยงาม ทันสมัยในการใช้งาน
5. ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการนำนวัตกรรม ซึ่งเป็นการนำสิ่งที่มีอยู่แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์
6. สามารถนำวัสดุ อุปกรณ์ที่มีอยู่ในห้องถีนมาใช้ให้เกิดประโยชน์

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาโรค ได้เดือนขาดนี โดยการผ่าตัดผ่านกล้องแบบวีซี TEP จากหนังสือเอกสารหรือบนทความทางวิชาการ และทางอินเตอร์เน็ต โดยนำความรู้ที่ได้มาสังเคราะห์และวางแผนในการจัดทำนวัตกรรม o'clock OK. Sterile

2. นำเสนอการจัดทำนวัตกรรม o'clock OK. sterile แก่หัวหน้าห้องผ่าตัดและพยาบาลห้องผ่าตัดโรงพยาบาลกลาง

3. จัดทำนวัตกรรม o'clock OK. sterile โดยมีอุปกรณ์และรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดทำนวัตกรรมประกอบด้วย

- 3.1 ตัดแผ่นกระดาษแข็งขนาด 15x15 เซนติเมตร แบ่งกระดาษเป็น 2 ส่วน ซ้ายและขวา โดยส่วนที่ 1 ด้านขวาของกระดาษจะมีข้อความ 2 หัวข้อ คือ เลขท่องที่กำลัง เช่น เครื่องมือพร้อมป้ายแข็ง สถานะเช่นเดิม และตารางระบุวันที่พสมน้ำยาฯ เช่น ส่วนที่ 2 ด้านซ้ายของกระดาษแข็งนำพาพิกาจับเวลา

มาตรฐานให้แน่น

3.2 การใช้งานของนวัตกรรมนี้ คือ

3.2.1 ตั้งเวลาอันดับอย่างตามที่ต้องการ จากนั้นพยาบาลห้องผ่าตัดสามารถไปเครื่องเครื่องมืออย่างอื่นได้โดยไม่ต้องคอยดูเวลาเนื่องจากพอครับกำหนดเวลาจะมีเสียงเตือน

3.2.2 การระบุเลขห้องที่กำลังแข็งเครื่องมือพร้อมป้ายแจ้งสถานะแข็งด่วน สามารถทำให้ห้องอื่นทราบว่าห้องไหนแข็งเครื่องมืออยู่ หากมีป้ายสถานะแข็งด่วน ห้ามแข็งอื่นรวมตามที่หลัง

3.2.3 ตารางระบุวันที่พสมน้ำยาผ่าเชื้อที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อใช้เป็นการสื่อสารให้ทราบวันที่ต้องพสมน้ำยาผ่าเชื้อรอบต่อไป จะทำให้น้ำยาผ่าเชื้อคงประสิทธิภาพในการออกฤทธิ์ส่งผลให้เครื่องมือผ่าตัดปราศจากเชื้อ

4. นำนวัตกรรม 0’clock OK. sterile มาอธิบายให้ทุกคนในหน่วยงานทราบ

5. นำนวัตกรรม 0’clock OK. sterile มาทดลองใช้ในหน่วยงาน และประเมินผลหลังการใช้งานโดยจัดทำแบบประเมินหลังการใช้งาน เพื่อปรับปรุง

6. นำนวัตกรรม 0’clock OK. Sterile มาใช้ในหน่วยงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. พยาบาลห้องผ่าตัดได้รับความสะดวกในการจัดเตรียมเครื่องมือผ่าตัดผ่านกล้อง

2. เครื่องมือผ่าตัดผ่านกล้องปราศจากเชื้อ ส่งผลให้ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัยในการผ่าตัด

3. มีอุปกรณ์จับเวลาที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารในการแข็งเครื่องมือผ่าตัดในน้ำยาผ่าเชื้อ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการผ่าตัดอื่นได้

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. พยาบาลห้องผ่าตัดมีอุปกรณ์จับเวลาในการแข็งเครื่องมือผ่าตัดผ่านกล้องที่มีประสิทธิภาพดีขึ้น สะดวกในการทำงาน ภายในปี 2564

2. พยาบาลห้องผ่าตัดมีความพึงพอใจในการใช้อุปกรณ์จับเวลาและดับมากกว่าร้อยละ 80

ลงชื่อ.....ใบอนุญาต ๖๘๗๐๙๖.....

(นางปิยันันท์ นาสะอ้าน)

ผู้ขอรับการประเมิน

.....๑.๓.๑๓๒๔๕.....

เอกสารอ้างอิง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสตียน.(2554). นวัตกรรมทางการพยาบาล. สืบค้น 10 กรกฎาคม 2564,
จาก <http://nurse.christian.ac.th/>

กิรติกานต์ ป้ายุทธีอม. (2558). การทำให้เครื่องมือและอุปกรณ์ผ่าตัดปลอดเชื้อ. ใน ศรีเวียงแก้ว เดึงเกียรต์ ธรรมกุล และเบญจมาภรณ์ บุตรศรีภูมิ (บรรณาธิการ), การพยาบาลปริศัลยกรรม (*Perioperative Nursing*). (น. 101-102). กรุงเทพฯ: บริษัทอฟเซ็ทพลัส.

ชาคริต พิชญาณกุร และสุชาติ ไตรกพสกุล. (2563). การจัดการนวัตกรรม *innovation management*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เวชสหิโรงพยาบาลกลาง. (2563). รายงานสหิโ维奇ประจำปี. กรุงเทพฯ: โรงพยาบาลกลาง.

